PATVIRTINTA
Joniškio r. Žiemgalos gimnazijos direktoriaus
2026 m. rugsėjo 23 d. įsakymu Nr. V-18

JONIŠKIO R. ŽIEMGALOS GIMNAZIJOS EPINEFRINO AUTOINJEKTORIŲ ĮSIGIJIMO, LAIKYMO, APSKAITOS, NAUDOJIMO IR UTILIZAVIMO MOKYKLOJE TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Epinefrino autoinjektorių įsigijimo, laikymo, apskaitos, naudojimo ir utilizavimo mokykloje tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja vaistinio preparato epinefrino (adrenalino autoinjektoriaus) įsigijimo, laikymo, apskaitos, nurašymo ir naudojimo tvarką Joniškio r. Žiemgalos gimnazijoje (toliau – Mokykla).

2. Aprašo tikslas – užtikrinti, kad įvykus sunkiai alerginei reakcijai (anafilaksijai) mokykloje būtų galima operatyviai suteikti pirmąją pagalbą ir panaudoti epinefrino autoinjektorių pagal pirmosios pagalbos teikimo principus ir vaistinio preparato naudojimo instrukciją.

3. Aprašas parengtas vadovaujantis:

3.1. 2010 m. balandžio 22 d. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr. V-313 (su vėlesniais pakeitimais) „Dėl Lietuvos higienos normos HN75:2016 „Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų vykdymo bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“;

3.2. 2011 m. rugpjūčio 10 d. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr. V-773 (su vėlesniais pakeitimais) „Dėl Lietuvos higienos normos HN21:2017 „Mokykla, vykdanti bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“

3.3. 2003 m. liepos 11 d. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr. V-450 (su vėlesniais pakeitimais) „Dėl asmens sveikatos priežiūros įstaigos pirmosios medicinos pagalbos rinkinio aprašo, pirmosios pagalbos rinkinio aprašo, švietimo teikėjų, vykdančių ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo programas, pirmosios pagalbos

rinkinio aprašo ir asmens sveikatos priežiūros, visuomenės sveikatos ir farmacijos specialistų kompetencijos teikiant pirmąją medicinos pagalbą aprašo patvirtinimo“.

II SKYRIUS
ATSAKINGO ASMENS PASKYRIMAS IR ATSAKOMYBĖS

4. Mokyklos vadovas įsakymu paskiria atsakingą asmenį kuris:

4.1. atsako už pirmosios pagalbos rinkinio atnaujinimą bei vaistinio preparato epinefrino (toliau – Epinefrinas) papildymą;

4.2. užtikrina, kad epinefrinas, pirmosios pagalbos rinkinyje būtų laikomas kokybiškas (tirpalas skaidrus ir bespalvis) ir galiojančio tinkamumo vartoti;

4.3. užtikrina, kad epinefrinas būtų laikomas ant vaistinio preparato pakuotės nurodytomis nustatytomis sąlygomis kartu su pakuotės lapeliu;

4.4. vykdo epinefrino apskaitą tam skirtame žurnale;

4.5. atsako už farmacinių atliekų – nekokybiško ir (ar) pasibaigusio tinkamumo vartoti laiko epinefrino – išėmimą iš mokyklos pirmosios pagalbos rinkinių ir jo šalinimą pagal teisės aktus.

III SKYRIUS
EPINEFRINO KIEKIS IR ĮSIGIJIMAS

5. Mokyklos pirmosios pagalbos rinkinyje turi būti:

5.1. ne mažiau kaip vienas 300 mikrogramų epinefrino injekciniu tirpalu užpildytas švirkštiklis, skirtas 30 kg ar daugiau sveriantiems vaikams ir suaugusiesiems;

5.2. ne mažiau kaip vienas 150 mikrogramų epinefrino injekciniu tirpalu užpildytas švirkštiklis, skirtas iki 30 kg sveriantiems vaikams.

6. Jei mokyklai priklausančiose patalpose yra daugiau nei vienas pirmosios pagalbos rinkinys, epinefrinas gali būti laikomas bent viename rinkinyje. Tokiu atveju visi pirmosios pagalbos rinkiniai aiškiai pažymimi, nurodant, kuriame rinkinyje yra epinefrinas.

7. Epinefrinas įsigyjamas tik iš visuomenės vaistinės.

8. Mokyklos vadovo paskirtas atsakingas asmuo pateikia pasirašytą ir Mokyklos vadovo patvirtintą laisvos formos paraišką, kurioje nurodomas Mokyklos pavadinimas, įgalioto asmens duomenys, vaistinio preparato pavadinimas, farmacinė forma, stiprumas bei kiekis.

9. Kartu su epinefrinu turi būti gaunamas ir saugomas vaistinio preparato pakuotės lapelis.

IV SKYRIUS
VAISTINIO PREPARATO EPINEFRINO LAIKYMAS IR PRIEŽIŪRA

10. Epinefrinas laikomas mokyklos pirmosios pagalbos rinkiniuose.

11. Rinkiniai laikomi:

11.1. vaikams ir pašaliniams asmenims nepasiekiamoje vietoje;

11.2. pirmąją pagalbą teikti apmokytiems darbuotojams žinomoje ir greitai prieinamoje vietoje.

12. Epinefrinas laikomas:

12.1. išorinėje pakuotėje (dėžutėje į kurią įdėtas užpildytas švirkštiklis), kad būtų apsaugotas nuo tiesioginės šviesos;

12.2. ne aukštesnėje kaip 25 °C temperatūroje;

12.3. nešaldomas ir neužšaldomas;

12.4. kartu su pakuotės lapeliu.

13. Atsakingas asmuo periodiškai pagal pakuotės lapelio reikalavimus tikrina:

13.1. tinkamumo vartoti terminą;

13.2. tirpalo išvaizdą;

13.3. pakuotės ir autoinjektoriaus būklę;

13.4. ar autoinjektorius nebuvo panaudotas;

13.5. ar preparatas laikomas tinkamomis sąlygomis.

14. Epinefrino tirpalas turi būti skaidrus ir bespalvis. Pastebėjus spalvos pakitimą, drumstumą, kietąsias daleles ar pasibaigus tinkamumo vartoti terminui, preparatas nedelsiant išimamas iš pirmosios pagalbos rinkinio ir pakeičiamas tinkamu.

V SKYRIUS
VAISTINIO PREPARATO EPINEFRINO APSKAITA

15. Mokykloje pildomas popierinis arba elektroninis epinefrino apskaitos žurnalas (1 priedas).

16. Žurnale registruojama:

16.1. epinefrino įsigijimo data;

16.2. preparato stiprumas;

16.3. serijos numeris;

16.4. tinkamumo vartoti terminas;

16.5. įsigytų autoinjektorių skaičius;

16.6. panaudojimo data ir kiekis;

16.7. panaudojimo priežastis;

16.8. asmens, kuriam epinefrinas panaudotas, vardas ir pavardė;

16.9. netinkamo naudoti preparato išėmimo iš rinkinio data ir priežastis;

16.10. perdavimo šalinti data;

16.11. perduotų autoinjektorių skaičius;

16.12. subjektas, kuriam farmacinės atliekos perduotos.

17. Skirtingų stiprumų epinefrino apskaitos duomenys pildomi atskirai.

VI SKYRIUS
VAISTINIO PREPARATO EPINEFRINO NAUDOJIMAS ANAFILAKSIJOS ATVEJU

18. Epinefrinas skirtas skubiai pirmosios pagalbos pagalbai įtariamos sunkios alerginės reakcijos – anafilaksijos – atveju.

19. Anafilaksija gali būti įtariama, kai staiga atsiranda ir sparčiai progresuoja simptomai:

19.1. pasunkėjęs kvėpavimas, švokštimas, dusulys;

19.2. liežuvio, lūpų ar gerklės tinimas;

19.3. užkimimas, rijimo sunkumas;

19.4. išplitusi dilgėlinė, paraudimas ar niežėjimas kartu su kitais sisteminiais simptomais;

19.5. staigus silpnumas, galvos svaigimas, sąmonės sutrikimas ar kolapsas;

19.6. kelių organų sistemų simptomai po galimo kontakto su alergenu.

20. Įtarus anafilaksiją:

20.1. nedelsiant kviečiama greitoji medicinos pagalba telefonu 112;

20.2. nedelsiant organizuojamas epinefrino autoinjektoriaus panaudojimas pagal preparato pakuotės lapelyje pateiktą instrukciją ir pirmosios pagalbos teikimo rekomendacijas;

20.3. epinefrinas leidžiamas į išorinę šlaunies sritį pagal konkretaus autoinjektoriaus naudojimo instrukciją;

20.4. nukentėjęs asmuo nepaliekamas vienas;

20.5. stebima jo sąmonė ir kvėpavimas;

20.6. prireikus atliekamas pradinis gaivinimas;

20.7. mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) kuo skubiau informuojami apie įvykį;

20.8. atvykusiems greitosios medicinos pagalbos darbuotojams nurodoma, kada, kokio stiprumo ir kiek epinefrino buvo panaudota.

21. Panaudojus epinefriną, įvykis registruojamas epinefrino apskaitos žurnale ir, jeigu taikoma, mokyklos nustatyta tvarka registruojamas kaip pirmosios pagalbos suteikimo atvejis.

22. Pastebėjus įtariamą nepageidaujamą reakciją į epinefriną, apie ją pranešama vaistinio preparato pakuotės lapelyje nurodyta tvarka.

VII SKYRIUS
MOKINIUI INDIVIDUALIAI PASKIRTAS EPINEFRINAS

23. Mokyklos pirmosios pagalbos rinkinyje esantis epinefrinas ir konkrečiam mokiniui gydytojo paskirtas epinefrino autoinjektorius yra administruojami atskirai.

24. Jeigu mokinio profilaktinio sveikatos patikrinimo dokumentuose nurodyta, kad dėl anafilaksinės reakcijos rizikos jam būtina nuolat turėti epinefrino autoinjektorių, individualaus naudojimo priemonę mokiniui parūpina jo tėvai (globėjai, rūpintojai).

25. Gydytojo rekomendacijų įgyvendinimas mokykloje organizuojamas bendradarbiaujant mokyklai, mokinio tėvams (globėjams, rūpintojams), visuomenės sveikatos specialistui ir kitiems atsakingiems mokyklos darbuotojams.

26. Mokyklos darbuotojai, kuriems būtina žinoti apie konkretaus mokinio anafilaksijos riziką ir pagalbos veiksmus, su šia informacija supažindinami laikantis asmens duomenų apsaugos reikalavimų.

27. Rekomenduojama konkrečiam mokiniui, turinčiam didelę anafilaksijos riziką, parengti individualų pagalbos planą, kuriame būtų nurodyti galimi alergenai, būdingi simptomai, epinefrino buvimo vieta, pagalbos veiksmai ir kontaktiniai asmenys.

VIII SKYRIUS
EPINEFRINO UTILIZAVIMAS IR FARMACINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMAS

28. Pasibaigusio tinkamumo vartoti laiko, pakitusios kokybės ar kitaip netinkamas naudoti epinefrino autoinjektorius nedelsiant išimamas iš pirmosios pagalbos rinkinio.

29. Netinkamas naudoti epinefrinas laikomas atskirai nuo tinkamų naudoti pirmosios pagalbos priemonių iki jo perdavimo teisę tvarkyti atitinkamas atliekas turinčiam atliekų tvarkytojui.

30. Netinkamas naudoti epinefrinas negali būti:

30.1. išmetamas į buitinių atliekų konteinerį;

30.2. išpilamas į kanalizaciją;

30.3. paliekamas pirmosios pagalbos rinkinyje;

30.4. perduodamas mokiniams ar kitiems pašaliniams asmenims.

31. Farmacinės atliekos tvarkomos vadovaujantis Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymu, Atliekų tvarkymo taisyklėmis ir kitais galiojančiais teisės aktais.

32. Epinefrino apskaitos žurnale pažymima preparato išėmimo iš rinkinio data, kiekis, išėmimo priežastis, perdavimo šalinti data, perduotas kiekis ir atliekų tvarkytojas, kuriam preparatas perduotas.

33. Už tinkamą epinefrino farmacinių atliekų perdavimą ir apskaitą atsako mokyklos vadovo paskirtas atsakingas asmuo.

IX SKYRIUS
DARBUOTOJŲ PASIRENGIMAS

34. Mokyklos administracija užtikrina, kad darbuotojai žinotų:

34.1. kur laikomas pirmosios pagalbos rinkinys su epinefrinu;

34.2. kaip atpažinti pagrindinius anafilaksijos požymius;

34.3. kaip iškviesti greitąją medicinos pagalbą;

34.4. kokia yra veiksmų seka įtarus anafilaksiją.

35. Darbuotojams, kurie gali teikti pirmąją pagalbą, rekomenduojama periodiškai organizuoti praktinius mokymus, naudojant mokomuosius epinefrino autoinjektorius.

36. Informacija apie epinefrino buvimo vietą turi būti aiški ir lengvai randama darbuotojams, tačiau pats preparatas turi būti laikomas vaikams nepasiekiamoje vietoje.

X SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

37. Už Tvarkos įgyvendinimą, atsakingų asmenų paskyrimą ir pirmosios pagalbos rinkinių prieinamumo užtikrinimą atsako mokyklos vadovas.

38. Atsakingas asmuo užtikrina nuolatinę epinefrino tinkamumo vartoti, kokybės, laikymo sąlygų ir apskaitos kontrolę.

39. Panaudotas, netinkamos kokybės ar pasibaigusio tinkamumo vartoti laiko epinefrinas turi būti laiku pakeistas, kad mokykloje nuolat būtų užtikrintas teisės aktuose nustatytas tinkamo naudoti epinefrino kiekis.

40. Tvarka peržiūrima pasikeitus epinefrino laikymą, naudojimą, pirmosios pagalbos rinkinių sudėtį ar farmacinių atliekų tvarkymą reglamentuojantiems teisės aktams.

_____

1 priedas

VAISTINIO PREPARATO EPINEFRINO APSKAITOS IR KONTROLĖS ŽURNALAS

Mokyklos pavadinimas: _____

Adresas: _____

Už epinefrino autoinjektorių apskaitą ir priežiūrą atsakingas asmuo:_____

Paskyrimo pagrindas (direktoriaus įsakymo data ir Nr.):_____

Žurnalas pradėtas: _____

Žurnalas baigtas: _____

- ***Epinefrino autoinjektoriai turi būti laikomi gamintojo nurodytomis sąlygomis, originalioje pakuotėje, apsaugoti nuo šviesos ir vaikams nepasiekiamoje, tačiau pirmąją pagalbą teikiantiems darbuotojams greitai prieinamoje vietoje.***

- ***Reguliariai tikrinamas preparato kiekis, tinkamumo vartoti terminas, pakuotės ir autoinjektoriaus būklė bei tirpalo išvaizda.***

- ***Pasibaigusio tinkamumo vartoti, netinkamos kokybės ar kitaip netinkamas naudoti epinefrinas išimamas iš pirmosios pagalbos rinkinio, laikomas atskirai ir perduodamas tvarkyti teisės aktų nustatyta tvarka.***

- ***Panaudojus epinefrino autoinjektorių, kviečiama greitoji medicinos pagalba telefonu 112, registruojamas panaudojimo faktas ir kuo greičiau papildomas pirmosios pagalbos rinkinys.***

I. VAISTINIO PREPARATO EPINEFRINO ĮSIGIJIMO IR APSKAITOS ŽURNALAS

Epinefrinas: 150 µg

Eil. Nr.	Įsigijimo data	Stiprumas	Kiekis, vnt.	Serijos Nr.	Tinka vartoti iki	Atsakingo asmens vardas, pavardė, parašas
		150 µg				

Epinefrinas: 300 µg

Eil. Nr.	Įsigijimo data	Stiprumas	Kiekis, vnt.	Serijos Nr.	Tinka vartoti iki	Atsakingo asmens vardas, pavardė, parašas
		300 µg				

II. VAISTINIO PREPARATO EPINEFRINO PANAUDOJIMO REGISTRACIJA

Eil. Nr.	Data ir laikas	Asmuo kuriam suteikta pagalba vardas, pavardė	Stiprumas	Serijos Nr.	Panaudojimo priežastis	112 iškvietimo laikas	Tėvų/ globėjų informavimo laikas*	Epinefriną panaudojusio asmens vardas, pavardė	Parašas

***Pildoma, kai pagalba suteikta nepilnamečiam asmeniui**

III. NETINKAMO NAUDOTI / PASIBAIGUSIO TINKAMUMO VARTOTI VAISTINIO PREPARATO EPINEFRINO APSKAITA

Eil. Nr.	Išėmimo iš rinkinio data	Stiprumas	Serijos Nr.	Kiekis, vnt.	Išėmimo priežastis	Subjektas, kuriam perduota	Perdavimo šalinti data	Atsakingo asmens vardas, pavardė, parašas